

Kurjer Łódzki

Nowy

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

CENA PRENUMERATY: w Łodzi z odnosem do domu i na prowincji rocznie Mk. 24, półrocznie Mk. 10.50, kwartalnie Mk. 5.25, miesięcznie Mk. 1.75. Zagranicą kwartalnie Mk. 6.

Czwartek, 30 sierpnia 1917 r.

CENA OGŁOSZEŃ: Na stronie I-iej w tekście Mk. 1.75 f. za wiersz pet. jedno-linowy. Nekrologia i Reklamy 75 f. za wiersz pet. Ogłoszenia swycz. 35 f. za wiersz pet. Drobne po 7 f. za wyraz

"MUCHY"

najpopularniejsze w Królestwie pismo humorystyczne.

Czytajcie № 36. — Marjanna Tłomok. — Strażnica. — Wierszyki; dowcipy; satyry polityczne i t. d.

Kongres wszechrosyjski w Moskwie.

W rewolucyjnej Rosji coraz pilniejszą staje się sprawa uporządkowania wewnętrznego chaosu, wytworzonego przez zamęt przewrotowy i grożące całkowitą dezorganizacją maszyny państwowej w dobie najbardziej krytycznej, decydującej niemal o całej przyszłości Rosji, która może wyjść z rewolucji odnowiona i potężna, albo też rozpaść się na części, na drobne organizacje państwowe, tak słabo z sobą spojone, że o wielkomocarstwie potężnego państwa rosyjskiego mowa być nie może w przyszłości.

Dla zażegnania tego niebezpieczeństwa, niezbędnym jest utworzenie silnego i niezależnego rządu, opartego na prawach i zasadach, uchwalonych przez wybrańców całego narodu, powołanych przez powszechne, tajne, równe i bezpośrednie głosowanie.

Duma państwowa, jakkolwiek w znacznym stopniu przyczyniła się do wybuchu rewolucji i ujęła jej ster w rękę, zadania tego spełnić nie może, albowiem powołana przez byłych rząd carski na zasadach ograniczonego prawa wyborczego, nie może być uważana za reprezentację wolnego narodu. Dlatego też od początku rewolucji wszystkie stronnictwa polityczne rosyjskie domagały się zwołania konstytuancy, t. j. zgromadzenia swobodnie wybranych przedstawicieli wszystkich warstw narodu rosyjskiego i wszystkich ludów rozległego państwa, którego zadaniem byłoby ustanowienie zasad prawodawczych, na mocy których ma się ukształtować ustroj państwo-wy przyszłej Rosji wolnej.

Zwołanie atoli konstytuancy natrafia na zbyt poważne trudności natury technicznej i formalnej. Przewszystkiem bowiem należy przygotować materiały do obrad konstytuancy. Powtóre — przeprowadzenie do niej wyborów w taki sposób, by uchwały jej były istotnie zgodne z wolą jej ludów, obecnie wykonać się nie da, albowiem większość ludności męskiej w wieku, uprawniającym do wyborów jest obecnie na frontach bojowych lub na tyłach, gdzie o przeprowadzeniu spokojnie i rzeczowo wyborów mowy być nie może.

Aby wyjść z trudnego położenia, rząd rewolucyjny tymczasowy w nocy z dnia 13 na 14 sierpnia r. b. uchwalił zwołanie konstytuancy odroczyć na czas późniejszy; natomiast na dzień 27 b. m. zwołać do Moskwy wielką Radę narodową i kongres

wszechrosyjski, co w chwili obecnej uważają za najważniejszy i najbardziej znamienny objaw polityczny w Rosji.

Kongres, w którym przyjęło udział około 2,000 osób, miał na celu przedewszystkiem zająć się sprawami, dotyczącymi wojny i pokoju, oraz wszelkimi zasadniczymi i podstawowymi problemami nowej rewolucyjnej Rosji. Na kongres ten zaproszono wszystkich członków Dumy państwowej rosyjskiej, przedstawicieli większych rad gminnych i ziemstw, komitety wykonawcze robotników, wojskowych i włościan, oraz najważniejszych organizacji politycznych i ekonomiczno-gospodarczych. Rząd tymczasowy przygotował na kongres nader cenne i ważne sprawozdania, dotyczące ogólnej, bardzo trudnej, prawie rozpaczliwej sytuacji wewnętrznej w Rosji i domagał się też nowych wielkich ofiar od wszystkich warstw społecznych w celu uratowania wolności i potęgi mocarstwowej nowej Rosji.

Zgromadzenie narodowe w Moskwie, dające możność wypowiedzenia się najbardziej wpływowym i najwybitniejszym osobistościom wszystkich sfer społeczeństwa — niewątpliwie miało doniosłe znaczenie. Jego uchwały mogą się stać decydujące dla wytknięcia kierunku wewnętrznej i zewnętrznej polityki rewolucyjnej Rosji.

Prasa londyńska jednakże podejrzliwie traktuje kongres wszechrosyjski w Moskwie. „Daily Telegraph” jest zdania, że cel zwołania kongresu nie jest dość jasny dla publiczności. Socjaliści uważają go za dzieło klas średnich, które znów zapetrują się nań, jako na zebranie socjalistów. „Daily News” dowiadują się na podstawie informacji z Petersburga, że skrajna lewica bojkotuje kongres moskiewski, czem dopomaga skrajnej prawicy, pokładającej w kongresie wielkie nadzieje. Powinien on ją wzmocnić w usiłowaniu ratowania kraju. Lecz mogą wyniknąć zatargi, zastrzegające powszechną walkę klas. Dalej dziennik ten donosi, że pierwotnym celem kongresu było osłabienie większej jedności. Teraz jest mowa o pewnego rodzaju ultimatum burżuazji pod adresem socjalistów. Treść tych wiadomości jest tak zammatwana, że niepodobna dociec, o co właściwie idzie prasie londyńskiej. Znamiennym objawem jest stanowisko kozaków wobec rewolucji. Komitet wykonawczy zjednoczenia wojsk kozackich, z którym obecnie w Rosji wszyscy się liczą — przesłał na ręce Kiereńskiego memoriał, domagający się odroczenia konstytuancy na styczeń lub luty roku przyszłego.

Kozacy motywują swoje żądanie tem, że wskutek trudności komunikacyjnych i agitacji „bolszewików”, tudzież anarchistów, niepodobna było przygotować szerokich mas ludowych do konstytuancy. Kozacy zawsze występowali po stronie rządu tymczasowego i zwalczali wszelkie poczynania przeciw niemu. Ciekawą jest treść memoriału złożonego Kiereńskiemu przez kozaków, powzięta jednomyślnie na zgromadzeniu w Nowoczerkasku. Oto ona:

„1) Sytuacja w kraju i armii jest tak poważna i groźna, że obywatele rosyjscy powinni przedsięwziąć wszelkie środki, by ratować kraj, stojący nad przepaścią.

2) Ratunek może dać jedynie silna władza narodowa, obdarzona pełną swobodą i niezależnością działania ze strony władz wojskowych, politycznych, czy wreszcie społecznych.

3) Należy zaprowadzić żelazną karność w wojsku, nie tylko na frontach, ale i w całym kraju.

4) Nie należy zaprowadzać reform agrarnych i innych — społecznych czy gospodarczych przed zwołaniem konstytuancy.”

Wyrażone w tym memoriale postulaty stoją w jaskrawej sprzeczności z polityką Komitetu wykonawczego delegatów robotników i żołnierzy, którzy domagali się oddania im kontroli nad polityką rządu, tak wewnętrzną, jakoteż i zewnętrzną.

Ku pokojowi.

Z Rzymu donoszą, że Ojciec św. odbył z sekretarzem stanu, kardynałem Gaspari, oraz posłem angielskim dłuższą konferencję, o której wyniku twierdzą w kołach dobrze poinformowanych, co następuje:

Pomimo wielu przeszkód, jakie napotkały propozycje pokojowe Benedykta XV, rokowania na ich podstawie rozpoczną się już w początkach jesieni.

Wskazuje na to okoliczność, że obustronne żądania zasadnicze, podane zostały szczegółowym badaniom, zaś te z nich, które w ciągu ostatnich dwóch lat wywoływały największe różnice w poglądach, odpadły w znacznej części same przez się.

Nienawiści rasowe, które w początkach wojny przybrały tak niebezpieczny charakter, osłabły teraz i wyczuwać się daje dążenie do odnalezienia punktów stycznych.

Aczkolwiek państwa walujące czynią jeszcze mnóstwo zastrzeżeń, nieraz sprzecznych i wywołujących zdenerwowanie u strony przeciwniej, to jednak ogólne dążenia pokojowe doprowadzić muszą w czasie najbliższym do zażegnania kryzysu.

Stampa* dowiaduje się z Rzymu: Pomiedzy rządami koalicji trwa wymiana zdań, zmierzająca do ujednostajnienia odpowiedzi na notę papieską. Odpowiedź ta nie nastąpi jednak przed wrześniem. Powrót kardynała Gaspariego z wywczasów letnich stanowi oznakę, że odpowiedź jest oczekiwana w Watykanie w najkrótszym czasie. Rządy Francji, Włoch i Stanów Zjednoczonych, które nie uwierzyły przy Watykanie swych posłów, poproszą posła angielskiego przy Watykanie o doręczenie odpowiedzi papieżowi.

Dotychczas wśród państw koalicyjnych nie powzięto żadnej decyzji co do tego, czy ma nastąpić odpowiedź wspólna, czy też każdego państwa z osobna. Odpowiedź będzie utrzymana w tonie grzecznym, jednak zasadniczo będzie odmowną i pokrótce uzasadni niemożliwość przyjęcia propozycji papieskich. Korespondent dodaje, że jako punkt zasadniczy koalicja postawi żądanie ogłoszenia przez państwa centralne swych warunków pokojowych.

W rzymskich kołach dyplomatycznych zapewniają, że Wilson odpowie na notę papieską osobno. I on będzie żądał ujawnienia przez państwa centralne swych warunków pokojowych.

Wysokie koła dyplomatyczne watykańskie spodziewają się, że połączenie ogólne będzie do jesieni dorznięciem do rokowań pokojowych, w co znowu wątpią dyplomatyczne sfery koalicyjne.

„Extrablade” ogłasza wywiad z pewną wpływową osobistością katolicką, zbliżoną do Watykanu, która oświadczyła, że przed rozesłaniem swej noty, Papież zawiadomił rządy interesowane z ich treścią i otrzymał zapewnienie, że nie stoi ona w zasadniczej sprzeczności z celami wojennymi obydwu grup mocarstw.

„N. Züricher Zeitung”, organ katolicki, utrzymujący stosunki z Watykanem, publikuje obszerny komentarz do noty papieskiej, podobno inspirowany przez Watykan. W myśl tego komentarza papież życzy sobie, by rokowania pokojowe odbywały się w Szwajcarii.

Najważniejszy organ katolicki francuskiej Szwajcarii donosi: Stosunki dyplomatyczne między Francją a Watykanem niebawem znów zostaną przywrócone. Parlamentowi francuskiemu przedłożono już w tej sprawie wnioski, a w najbliższym czasie pewna wybitna osobistość francuska ma złożyć oficjalną wiadomość w Watykanie.

Kronika

— **Destrukty.** Po ewakuacji oddziału rosyjskiego Banku państwa nietylko ustał zupełnie dopływ nowych rosyjskich znaków obiegowych, lecz i zniknęła możność wymiany na nowe banknotów zniszczonych. W ciągu dwóch przeszło lat papierowe pieniądze rosyjskie zużywały się coraz bardziej, znaczna ich liczba stawała się „destrukdami”, tracącymi charakter znaków płatniczych, których wymienić na nowe nie było możliwości i, oczywiście, wypełniły one kasy instytucji finansowych, a nawet i osób prywatnych.

Niepomierna liczba „destruktyw” stała się ważną przeszkodą w stosunkach ekonomicznych, co gorzej, dała pole jednostkom, ozerpiącym dochody „z chwili”, do rozwinięcia spekulacji. Mało uszkodzony, a nawet tylko zniszczony banknot, częste bywa odrzucały. Korzyść z tego jest jasna i łatwa; te niby destrukty, mające zupełnie nominalną wartość, kupuje się po odtrąceniu 15, 20, a nawet i większego procentu.

Skutki takiego obniżenia wartości dają się odczuwać nietylko wśród szerokiego ogółu i w drobnym handlu, lecz nawet i przy większych obrotach finansowych. Liczne transakcje giełdowe i pozagiełdowe nie dochodziły do skutku wobec odrzucania przez strony banknotów nawet lekko uszkodzonych. Oprócz tego wytworzyło się poszukiwanie papierów stę i dwudziestopięciorublowych, co znowu spotęgowało ogólny zamęt.

HELENOW W niedzielę, 2 września o g. 4 i pół p.p. odbędzie się: **Plac Sportowy**

Gra w piłkę nożną

m. druż. Łódzkiego Klubu Sportowego i drużyną Łódzkiego Tow. Sportowego
gra odbędzie się bez względu na pogodę.

Pierwsza Szkoła Rękodzielnicza dla kobiet **A. Krowickiej i L. Jasińskiej**

w Łodzi, ul. Karola № 16.

Nagrodzona wielkim złotym medalem na wystawie rzemieślniczej. Lektje rozpoczynają się 1 września. Zapisy od 15 sierpnia codziennie między 10—12 rano i od 3—6 po południu. Szkoła wydaje świadectwa nauczycielskie.

Tow. Akc. Ł. J. Borkowski w Łodzi

ulica Widzewska № 60.

Belki żelazne
CEMENT
I WAPNO

otrzymało transporty suchego drzewa szczapowego — i pieńkowego, które poleca po cenach konkurencyjnych.

Dachówka cementowa azbestowa i gliniana.

Rok założenia 1905

Kursa buchalteryjne **I. Mantinbanda** w Łodzi, Przejazd 12.

Wykłady rozpoczną się 4 września r. b. o godzinie 7 wieczorem.

Oprócz przedmiotów, programem kursów objętych, wykłada się język polski i niemiecki, stenografię polską i niemiecką, pisanie na maszynie z objaśnieniem konstrukcji, następnie Esperanto, o ile się zgłosi na ten przedmiot odpowiednia ilość kandydatów.

Zapisy przyjmuje kancelarja Kursów codziennie od godziny 9—1 po poł. i od 5—9 wiec.

Dyrektor kursów
I. Mantinband.

2-kl. Szkoła Koedukacyjna Szkoła Freblowska i Kursa Freblowskie **Marji Zarzyckiej**

ulica Sienkiewicza № 31.

Zapisy przyjmuje kancelarja Szkoły codziennie od godziny 3 do 7. Egzaminu wstępne i poprawkowe rozpoczną się d. 1 września, lekcje dn. 3 września.

4-kl. Zakład Naukowy **HELENY CHOLEWICKIEJ,**

Piotrkowska 120, (3 piętro, front)

zawiadamia Rodziców i Opiekunów, że otwiera kl. 4-ta.

Staranna nauka, troskliwa opieka. Kończącym kl. 4 wydaje się odpowiednie świadectwa. Zapisy od 22 sierpnia Lektje 4 września.

Zakład Freblowski **STEFANJI OSMAŁOWSKIEJ** Skwerowa 18.

Przyjmuje dzieci od lat 3.

KURSY PEDAGOGICZNE dla FREBLANEK
Szkoła przygotowawcza koedukacyjna otwarta zostanie d. 3 września. Zapisy codziennie od 10—11 od 4—6

Polskie Seminarjum Nauczycielskie

Nowo-Targowa 16.

Podania kandydatów na kurs I i II kancelarja Seminarjum przyjmuje codziennie w godzinach 10—12 przed południem.

Egzaminu rozpoczną się dnia 1 września.

Dyrektor Seminarjum.

Szkoła Muzyczna przy T-wie Muzycznym im. Szopena Spacerowa 40,

podaje do wiadomości, że zapisy nowowstępujących, przyjmuje kancelarja Szkoły, codziennie od godziny 10—1 i od 4—7. Lektje zaczną się 1 września

POWÓZ WYPRZEDAŻ RESZTEK

kupię na dobrych gumach i w dobrym stanie. Oferty z podaniem ceny i adresu proszę składać w adm. „N. Kurjera Łódzkiego“ sub. „Powóz“.

białych i kolorowych na kostjomy bluzki m atinki szlafrok, satyna, bar chany, flanela i materiał szeroki na spódnice

Konstantynowska № 3, drugi dom od Nowego Rynku w podwórzu, parter.

Potrzebny sumienny chłopiec lub dziewczyna do roznoszenia gazet

zgłaszać się od 6-ej—7 e pp. do administracji N. Kurjera Ł.

zdołni — mogą się zgłosić do kas Wielkiego Teatru w sobotę, 1 września od g. 12—1 po poł

Bileterzy 174 Piotrkowska. Sortownia Chrześcijańska, przerwania, nuciuje, reparuje, odświeża, czyści, pierze chemicznie i farbuje garderobę męską. Roboty wykonywa tanio, szybko i starannie

4-klas. Progimnazjum żeńskie

M. Hansenówny

ul. Piotrkowska Nr. 209.

Egzaminu wstępne rozpoczął się 22 sierpnia, lekcje 27 sierpnia. Zapisy uczenie przyjmuje Kancelarja Szkoły codziennie od godz. 9 do 12-ej i od 2 do 6-ej.

Lekarz Dentysta

Anna **ABRAMOWICZ LEWY**

mieszka obecnie Ewangelicka № 5.

Lekarz-dentysta

S. GORDIN

Konstantynowska № 18.

Przyjmuje od 10—1 i od 8—7

OGŁOSZENIA DROBNE

A. Potrzebni nauczyciele wychowawcy z uniwersyteckim wykształceniem, oraz nauczycielki z praktyką; obca konwersacja i muzyką konieczne. Biuro Nauczycielskie F. Sekowskiej; ul. Przejazd № 14.

A. Administratorów, rządów, pomocników, ekonomów, ogrodników, gospodynie z dobremi rekomendacjami poleca biuro rekomendacyjne F. Sekowskiej.

A. Korepetytorów, nauzycielki domowej ludowej, wychowawczynie, freblanki, bony z szyelem, pielęgniarce, krawcowe polki i cudzoziemki z dobrymi rekomendacjami, poleca biuro nauczycielskie F. Sekowskiej; Przejazd 14.

Bryczkę lekką z uprzążą kupię. Tasszycki ul. Kunitzera № 4 Włódzew.

Do sprzedania pół kryty woiant w dobrym stanie u Włodz. J. Matiatko w Konstantynowie pod Łodzią.

Irena Krauskopf zgubiła paszport niemiecki wydany z Łodzi.

Józeta Andrzejczak zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi.

Marja Stasiak zgubiła paszport niemiecki, wydany z Łodzi i kwit na 12 arsz. towaru do Poznańskiego

Poszukuję pokoju przy rodzinie w okolicy ul. Konstantynowskiej i Zachodniej. Oferty sub „Pokój“ w administracji Kurjera.

Potrzebna uzdolniona podręczna do robót krawieckich. Sortownia Chrześcijańska; ul. Piotrkowska 174.

Potrzebna prasowaczka. Zawadzka № 23.

Skradziono paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Jana Pawlaka.

Udzielim lekcji muzyki (fortepian) oraz teorji. Warunki przystępne. ul. Juliusza № 13 m. 46 prawa oficyjna II piętro.

Zaginal paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Stanisławy Mrowińskiej.

Zaginal paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Janusza Szybalski i familijny na imiona Jan, Franciszek, Władysław i Leokadja Sibiłscy.

174 Piotrkowska. Sortownia Chrześcijańska, przerwania, nuciuje, reparuje, odświeża, czyści, pierze chemicznie i farbuje garderobę męską. Roboty wykonywa tanio, szybko i starannie

W Gimnazjum filologicznym **A. ZIMOWSKIEGO**

przy ulicy Targowej № 85 i 87.

egzaminu poprawkowe i wstępne łącznie do klasy V odbędą się w dniu 28, 29 i 30 sierpnia, lekcje zaś rozpoczną się dnia 3 września. Kancelarja czynna jest codziennie od godz. 10 rano do 1 po poł.

Przy szkole znajduje się internat pod bezpośrednim zwierzchnictwem przełożonego i Wychowawcy ks. prefekta.

Dojazd tramwajami № 10 do ul. Głównej róg Targowej, i № 4 do ul. Widzewskiej róg Fabrycznej.

Dyrektor
Bronisław Knothe.

8-kl. filologiczne gimnazjum żeńskie z programem gimn. męsk.

R. SOBOLEWSKIEJ

Długa 90 (róg Andrzeja).

Egzaminu dla nowowstępujących i poprawkowe 1-go września, lekcje — 5-go.

Podania przyjmuje kancelarja szkoły od 10 — 2-ej.

Dyrektor:
M. Barszczewski.

W 7-mio klasowej Szkole Handlowej Żeńskiej

Ł. Waszczyńskiej

(Zielona 15).

Egzamina wstępne i poprawkowe rozpoczną się dnia 30 sierpnia r. b.

Lektje 3 września. Kancelarja Szkoły przyjmuje podania od 20 sierpnia codziennie od godz. 10—1 po poł

SZKOŁA TECHNICZNA

w Łodzi, Pańska 9 róg Zawadzkiej.

Kurs przygotowawczy klasy obejmują następujące przedmioty: arytmetyka i algebra w zakresie kursu 3-ich klas szkoły średniej, geometria (poglądowa), przyroda i geografia, język polski i niemiecki, rysunki, kreślenie i kaligrafia rondo. Zapis kandydatów do tej klasy odbywa się bez egzaminu codziennie.

Do specjalnych klas przyjmujemy kandydatów i kandydatki po zdaniu odpowiedniego egzaminu lub ze świadectwem szkolnym. Kończący szkołę otrzymuje dyplom pomocnika inżyniera budowy, elektrotechniki lub mechaniki. Dla kandydatów i kandydatek z wykształceniem średnim całkowity kurs rozłożono na 1 i pół roku.

Nauka teoretyczna i praktyczna. Całkowity kurs trwa 3 lata.

Bliższych informacji udziela kancelarja codziennie między 3 — 7.

Wykłady rozpoczną się 1 września.